

JOSEPH, ASIAK NDAP

Genesis 40:1-23; 41:1-36

QYQHỌ UKPEP-ŊKPỌ 35

Eke Mkparawa

**IKỌ IBUOT: “Edi edieke owo mbufo ekededi ananade eti ibuot, yak enye ebeñe Abasi”
(James 1:5).**

Osuk Odu Ke Ufọk Ŋkpọkọbi

Ndidem emi ekedude ke eyo Joseph eketim ebiet mkpọsọñ mme andikara emi nnyin ikopde ŋkpọ ibaña ke obio Mbakara ke eyo emi. Edieke owo ayatde mmọ esit, eyemen owo oro ekesin ke ufọk ŋkpọkọbi ke ini mikpehe ikpe esie, ndusuk ini enyuñ efre ebaña enye ke ata anyan ini.

Ntem ke Joseph okokut idem esie ke ufọk ŋkpọkọbi, idighe koro enye akanamde se idiokde, edi koro enye ama esin ndinam udọñ eyen-añwam oro, ndien enye oyom usuñ nte osiode enye usiene. Ikebighike, ema eda owo iba emi ekekamade ikpọ itie ke okure edidem ekedian ye enye, edi mmọ ema enam ŋkpọ eke akayatde Pharaoh esit. Ndiọi ndidem oro ema enyene ndik kpukpru ini ete ke owo ekeme ndisin ibọk-mkpa nno mmọ, mme ndiwot mmọ ke usuñ efen; ndien emi ekeme ndidi ntak emi mmọ ekenyenede eyighe ebaña owo iba emi. Ekedi utom etubom mme andikama-wine ndinọ edidem wine, ndien ŋko okonyuñ edi utom andinam-uyo ndise mbaña uyo ye mme udia eken emi edinimde ke okpokoro edidem.

Okoto ke mfọn emi Abasi ọkọnọde Joseph ke iso mme andikpeme enye, ema enọ enye ndikpeme mbufa mbon ŋkpọkọbi. Usen ubọk kiet, ke ini enye edide etiene mmọ, ndusuk ndinọ mmọ udia usen ubọk, enye okut ete ke mmọ enyene mfina. Joseph ekedi owo emi ekenyenede esit mbọm, ndien enye ama enyene udọñ ndifiok se inamde mmọ edu ke mfuhọ. Mmọ etiñ enọ enye ebaña mme ndap emi mmọ ekedabade.

Mbon Egypt ema enyene ediwak mme ọfiok-ŋkpọ owo ye mme mbia-idiọñ, ndusuk mmọ ema edomo nditiñ ŋkpọ mbaña ini iso mbe ke mme ntantafiọñ. Idighe ŋkpọ mkpaidem nte ke mme owo ema esitiñ ndap mmọ enọ oruk owo ntre; ndien mmọ enyuñ esiak ke usuñ nte emade, edi mi ke ufọk ŋkpọkọbi baba owo ndomo kiet ikoduhe nditiñ se ndap mmọ ọkọwọrọde nno mmọ. Joseph ama ọsọñọ etiñ ọnọ mmọ ete ke ufọn iduhe ndiyom mme ekpep-ŋkpọ mbaña ikpa-enyọñ ye mme anditiñ ŋkpọ mbaña ini iso koro edi Abasi ikpọñ ikpọñ ekeme ndinọ nnen-nnen edikabare.

Joseph ama odu ke isọñ Egypt osim ŋkpọ nte isua duopekiet ke idaha ini ntem, edi kpa ye kpukpru se ikakande enye ikuk, enye ama odu uwem emi akanamde enye enyene idorenyin ete ke Abasi eyesuk ọbọrọ akam imọ adaña nte idibọñde. Enye iketiñke ite, “Ndusuk nditọñọke ntak nnyọñ ufọk aba, ke ntre mekeme ndidu uwem nte mmade. Baba ufan mi kiet idifiokke edieke nnamde ekpři idiok-ŋkpọ; ndien eyenyuñ edi mmem-mmem ọnọ mi edieke ntienede mmọ emi ŋkpono mme abasi mmọ.” Enye okodu uwem ndinem Abasi esit kpukpru usen, onyuñ eti ete ke Abasi okokut kpukpru se nnyin inamde, ndien ke eyenọ nnyin utip etiene nte utom nnyin edide.

Ema Esiak Mme Ndap

Ke ini akanade nte ebọ ibọrọ eto Abasi, ekeme ndidi Joseph ama enem esit eti eti sia enye okodude ke idaha ndibọ ibọrọ akam esie. Ke ini enye eketiñde ọnọ mbon ŋkpọkọbi oro ete ke erisiak ndap enyene Abasi, enye amadian ye ọyọhọ uko ete, “Mbọk mbufo ekam etiñ (mme ndap) enọ mi.” Enye ama otim ekpere Abasi tutu enye okut ke idemesie ete ke imọ idi kiet ye Enye, kpa nte ikọ etiñde abaña mme owo emi enamde esana “Koro Andinam owo esana, ye mmọ emi Enye anamde esana eto kiet ntre ke inamke Jesus but ndikot mmọ nditọ-ete” (Mme Hebrew 2:11).

Andikama-wine ebemiso etiñ ndap esie, ndien enye ama okop inemesit ke ini enye okopde nte Joseph ọdọhọde ete ke usen ita ema ebe ke eyesio imọ. Sia Joseph mikanamke ŋkpọ emi okodotde enye ndisuk ndu ke ufọk ŋkpọkọbi, enye ama odu ke mkpaidem onyuñ ekere ete ke ndusuk ema efre imọ, ndien enye ebeñe andikama-wine ete eti imọ ke ini ema ekesio enye. Andikama-wine ekpekenyene ndiwut esit ekọm ke ndiyom usuñ nte ekpesiode Joseph efep ke itie oro. Edi ke ndondo oro, andikama-wine ama ọkọbọhọ enye ama efre ndiwut esit mbọm ye owo efen emi ọkọbọde ufen ke unana ndudue. Abasi ke esese mme anam idiok emi esọñde esit, ndien usen kiet mmọ eyebọ ubierikpe Esie. Jesus ọdọhọ ete, “Adaña nte mbufo mikanamke ŋkpọ emi inọ kiet ke otu ata ŋkpři emi, mbufo inamke inọ Mi. Ekem mmọ oro eyedaha ekeduk ke nsinsi ufen; edi ndinen owo eyeduk ke nsinsi uwem” (Matthew 24:45, 46).

Ekem ke ini etubom mme andinam-uyo okutde ete ke akpa erisiak ndap ama ọfọn, enye ŋko etiñ ndap esie ọnọ Joseph. Okposuk edi, enye ikenyeneke mfọniso. Ekeme ndidi enye ama anam ŋkpọ emi okodotde ufen. Ema esio enye ke ọyọhọ usen ita ke ufọk ŋkpọkọbi, esibe ibuot esie efep enyuñ eyiri enye ke eto, kpa nte Joseph akasiakde ndap esie.

Ema efere ebaña Joseph ke isua iba efen ke ufok ñkpokobi. Etie nte ini oro ama ebighi akaha onọ enye, ekeme ndidi enye ama okop mfuho koro andikama-wine mikerereke ñkpọ ibaña enye. Edi akananam Abasi ifreke owo Esie, okposuk edi mme ñkpọ miwoṛoke isu inọ nnyin usọp usọp nte nnyin ikerede ite akpana edi ntre, ti ete ke Abasi ofiok se ifonde, ndien ke eyenam owoṛo osu ke edikem ini Esie ye nte edidade ubon onọ Enye. Abasi iyomke nnyin inyek esit ke ubiat ini, edi odoho ete, “Mbufo edobo, enyuñ efiok ete ke ami ndi Abasi” (Psalm 46:10). Onyuñ ototo nta etin ete, “Koro kpa nte enyon okoñde akan ison, kpa ntre ke mme usuñ mi ekoñ ekan mme usuñ mbufo, mme ekikere mi enyuñ ekoñ akan mme ekikere mbufo” (Isaiah 55:9). Nnyin ikpekam ikpep ndibuot idem ye Enye oyoho oyoho!

Mme Ndap Edidem

Ke isua iba ema ekebe, edidem ama adaba ndap iba emi enye ekerede ete ke mmọ ekedi akpan ñkpọ, enye ama odon ekekot kpukpru mme ofiok-ñkpọ owo esie ye mme mbia-idiñ emi edude ke idak ukara esie, man edisiak enọ enye se mmọ eworo. Mme ndap emi eketo Abasi, ke ntre mme isuñ utom andidiok ikekemeke ndifiok se mmọ edide. Nnyin iyom ifiok eke spirit man ikeme ndida ntat mme ndibe ñkpọ Abasi

Andikama-wine ama editi ndien ñkpọ emi enye akpakanamde ke ini emi ekesiode enye ke ufok ñkpokobi. Etie nte andikama-wine ekpekenem esit eti eti ndifiak nnyene itie utom esie, emi akpakanamde enye ekere abaña oro kpukpru usen, edi enye ikekereke. Enye ama etin onọ edidem nte Joseph okotimde asiak ndap esie ye eke etubom mme andinam-uyo ñko, ndien enye onim ke akpanikọ ke ofin eyen Hebrew oro ekeme ndiñwam edidem. Pharaoh ama odon usọp usọp ekeda Joseph edi ke iso esie, onyuñ etin ndap oro ekefinade enye onọ Joseph, Joseph ikoyomke ubon inọ idem esie koro enye ekekemede ndisiak ndap, edi akayak kpukpru ubon onọ Abasi. Nnyin ikpenyene nditi kpukpru ini ite ke Abasi edi Andinọ kpukpru nti enọ eke efonde ema; ndien edieke nnyin itimde inam utom nnyin ofon, mme onyuñ enyene akpan ñkpọ emi etienede edinam nnyin, nnyin ikpenyeneke ndimenere idem nnyuñ ñkere nte ke imofon ikaha, edi ikponọ Abasi ekom koro Enye onode nnyin mme enọ oro.

Eketie nte Joseph ama ofiok ete ke Abasi eyediñ edidem, koro enye okodohode ete, ‘Abasi eyeboro Pharaoh ke emem.’”

Mbon Egypt ekedu uwem eto ke se itode ke inyañ Nile. Ama ekpere ndidi edim ikedepke edi utọ iñwañ ekedi mmem-mmem oto ke ndida mmọñ ke inyañ ndiduok ke se etode. Kpukpru isua, inyañ emi ama esito oyoho ebe oduk ikot, ndien asana mbat emi ofonde ndida ntọ ñkpọ ayak ke iñwañ, onyuñ ebit ison. Idaha emi, mmọ ebop mme ikpọ itie mmọñ emi edade mmọñ do ebit ison ke ini ndaeyo; edi ke mme usen edem, edieke mmọñ otode oyoho onyuñ ebighide ndisat ke ison, mmọ ikekemeke ndito ñkpọ ke ison ke eti ini, ndien se isidade itie esidi akañ. Kpasuk ntre, edieke mmọñ mitoho ibe iduk ikot, se etode ikemeke ndikori, ndien ana akañ onyuñ odu. Sia mbon Egypt ekektude ete ke se idade idu uwem oto ke Inyañ Nile, mmọ eketuak ibuot enọ enye nte abasi mmọ.

Nte nnyin ikemede ndikut ke akpa ndap Pharaoh, mme isua eduek ekenyene ndito nte inyañ okofonde ido ye mmọ; ndien mme isua akañ emi akanade nte etiene edem okonyuñ osuk etiene nte inyañ edinamde ye mmọ.

Ke oyoho ndap iba akamba ñkpọ ndik ama adiana, oro ekedi ofim ikorabak. Ofim oro ofime ebe akpa utatan Arabia, ndien eneñere ofiop okposon ke ini osimde Egypt. Mme asaña-isañ etin ete mme imọ imokut enye edide ubuat-ubuat abuaaha ye nsio nsio color; ndien mme enyene obio enọ mmọ ntot ndinuhọ ñkibi iso mmọ ke ison man otodo enyene ofim nte awakde ekem ndida ndu uwem. Okposuk edi ekebemde iso etin ntem enọ mme owo, edi owo isañ kiet ete imọ ima iñwek ufiop ofim oro nte awakde ekem man otodo ekeme ndiñwam imọ ke mbit mbit ebiet ke ediwak ofiñ mbemiso enye oboho edinam esie. Mkpasip ekededi emi okotibede, okposuk edi emi mmọñ miduhe ekeme ndikpa ke ini idiok okposon ofim.

Erisiak Se Oworo

Joseph ama etin onọ Pharaoh ete ke Abasi okowut enye nte Enye edinamde ñkpọ otim ofon ye nte mbuñwum edidude eti eti ke iñwañ ke isua itiaba; edi isua akañ itiaba eyetiene mmọ edem. Isua itiaba emi mbuñwum mididuhe ke iñwañ eyeda okposon ukut edi ke ison, ndien ediwak owo eyekpaña ibohoke etim ñkpọ ebon ebeñe utọ ini oro. Joseph ama osoto edidem idem ete otim udia obon ke mme isua eduek oro man edida enọ mme owo ke ini akañ edidide.

MME MBUME

- 1 Nte Joseph ama enen ke mme ndap oro akasiakde onọ andinam-uyo ye andikama-wine?
- 2 Nso ñkpọ ke Joseph ekebeñe etubom mme akama-wine ete anam onọ imọ?
- 3 Nte Joseph ama ada ubon onọ idem esie koro enye ekekemede ndisiak ndap?
- 4 Nso idi nta emi Abasi okonode Pharaoh ndap iba emi oworo ukem ukem?
- 5 Emekere ete ke Abasi ama enyene nta emi Enye okonyimede Joseph okodu ke Egypt?